

Informacja nt. Oceny Programu Rewitalizacji

Tytuł dokumentu i właściwa uchwała rady gminy:

Program Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023 przyjęty Uchwałą nr XVIII.184.16 Rady Miasta Ełku z dn. 26 kwietnia 2016 r. zaktualizowany Uchwałą nr XXII.236.16 Rady Miasta Ełku z dn. 13 września 2016 r. oraz Uchwałą nr XLI.413.18 Rady Miasta Ełku z dn. 27 lutego 2018 r.

Podstawa prawna opracowania programu rewitalizacji:

- Art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. 2016, poz. 446 z późn. zm.).
- Program opracowany zgodnie z *Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020* z dnia 3 lipca 2015 r. wydanymi przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju.

Rekomendacje Ministerstwa Inwestycji Rozwoju¹:

Zaktualizowany *Program Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023* jest zgodny z zapisami horyzontalnych *Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020* w zakresie cech oraz minimalnej zawartości (obligatoryjnych elementów) programów rewitalizacji. W związku z powyższym, zaktualizowany **Program Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023 jest rekomendowany do umieszczenia w wykazie programów rewitalizacji województwa warmińsko-mazurskiego.**

Z uwagi na realizację przez Miasto Ełk projektu pt. *Nowe Śródmieście Miasta Ełk – wzór na rewitalizację* w ramach konkursu „Modelowa Rewitalizacja Miast”, Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju wyraża troskę o wysoką jakość programu rewitalizacji, które przygotowuje miasto w celu ukierunkowania działań rewitalizacyjnych, tak aby z doświadczeń Ełku mogły skorzystać inne miasta Polski.

Sposób przeprowadzenia aktualizacji dokumentu zgodny z zapisami *Programu Rewitalizacji Ełku* oraz uzasadniony wnioskami z konsultacji społecznych. Aktualizacja programu obejmowała:

- dodanie nowych kierunków działań na podstawie wniosków z konsultacji społecznych (społeczna odpowiedzialność biznesu (CSR), zwiększenie ilości i powierzchni terenów zielonych, podnoszenie wiedzy i świadomości nt. gospodarowania przestrzenią miejską

¹ W tym określenie zakresu niezbędnych korekt i uzupełnień.

i dbania o nią, porządkowanie i estetyzacja przestrzeni publicznych oraz ochrona krajobrazu miejskiego);

- dodanie nowych typów projektów rewitalizacyjnych ZIT z zakresu włączenia społecznego w związku z aktualizacją *Strategii Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Efk do roku 2025*;
- uszczegółowienie opisów projektów podstawowych (dot. projektu nr 2, 7, 8, 9, 12, 15, 21, 22, 23, 47, 48, 51-55);
- usunięcie z listy projektów podstawowych projektu nr 20 *Dzienny Dom Pobytu dla osób starszych w ramach Centrum Aktywności Seniorów. Adaptacja budynku na potrzeby działalności przy ul. Wojska Polskiego 24* – Infrastruktura zostanie przygotowana poza obszarem rewitalizacji. Projekt będzie zastąpiony w poprzez działania ujęte w nowym projekcie rewitalizacyjnym pn. *Centrum Aktywności Seniorów* oraz projekcie komplementarnym *Modernizacja budynku Klubu Seniora „Senior+ Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wraz z zagospodarowaniem terenu*;
- dopisanie nowych projektów podstawowych (projekty nr 20, 33, 34, 35);
- uszczegółowienie opisów projektów komplementarnych do projektów rewitalizacyjnych (2,6) i dopisanie nowego projektu nr 20.

Szczegółowe uwagi dotyczące spełnienia kryteriów w zakresie obligatoryjnych elementów i cech programu rewitalizacji zostały zamieszczone w *Karcie Oceny Programu Rewitalizacji*.

Karta Oceny Programu Rewitalizacji:

L.p.	Kryteria dotyczące elementów i cech programu rewitalizacji	Spełnienie kryterium		Uwagi ²
		TAK	NIE	
I Kryteria dotyczące programu rewitalizacji				
1.	Program rewitalizacji zawiera diagnozę gminy umożliwiającą delimitację obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji lub wskazuje inny dokument gminy przyjęty uchwałą rady gminy, w którym diagnoza taka została dokonana / Gminny Program Rewitalizacji wskazuje uchwałą rady gminy, w której wyznaczono obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji.	Tak		Obszar rewitalizacji został wyznaczony na podstawie diagnozy czynników i zjawisk kryzysowych w mieście Ełk w odniesieniu do sfery społecznej, gospodarczej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej. Szczegółowe uwagi do diagnozy wraz z rekomendacjami do przygotowania GPR zawarto w części II Karty Oceny Programu Rewitalizacji. <i>/Rozdział 2 Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych w mieście Ełk/</i>
2.	Program rewitalizacji / Gminny Program Rewitalizacji zawiera szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji.	Tak		W LPR zaprezentowano charakterystykę, w tym potrzeby rewitalizacyjne, potencjały obszaru rewitalizacji oraz planowane efekty działań. <i>/Rozdział 3 Wyznaczenie obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji, Rozdział 4 Obszar wyznaczony do rewitalizacji w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT)/</i>
3.	Program rewitalizacji / Gminny Program Rewitalizacji zawiera opis powiązań programu z dokumentami strategicznymi gminy.	Tak		PR przygotowano z uwzględnieniem zapisów dokumentów strategicznych i planistycznych gminy: <ul style="list-style-type: none"> – Strategia Zrównoważonego Rozwoju Ełku do 2020 roku – Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Ełku – Program ochrony środowiska Miasta Ełku na lata 2014 - 2017 – Działania Miasta Ełk na rzecz redukcji Emisji CO2 do 2020 roku – Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ełk na lata 2008 – 2018 – Pro EGO `2014-2020 – Zintegrowana strategia rozwoju Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014–2025 – Strategia Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do orku 2025

² Szczegółowe uwagi w zakresie stopnia spełnienia poszczególnych kryteriów.

				<p>– Program Opieki nad Zabytkami Miasta Elk na lata 2015-2018</p> <p><i>/Rozdział 1.2. Uzasadnienie konieczności opracowania Programu wraz z odniesieniem do wybranych dokumentów strategicznych/</i></p>
4.	Program rewitalizacji / Gminny Program Rewitalizacji zawiera wizję stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji.	Tak		<p>LPR zawiera wizję OR po przeprowadzeniu działań rewitalizacyjnych.</p> <p><i>/Rozdział 5 Określenie wizji i celów rewitalizacji/</i></p>
5.	Program rewitalizacji / Gminny Program Rewitalizacji zawiera cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu zdiagnozowanych negatywnych zjawisk na obszarze rewitalizacji.	Tak		<p>Wskazano cel główny i 6 celów szczegółowych, którym następnie przyporządkowano kierunki działań wynikające ze skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych.</p> <p><i>/Rozdział 5 Określenie wizji i celów rewitalizacji/</i></p>
6.	Program rewitalizacji / Gminny Program Rewitalizacji zawiera opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych.	Tak		<p>Program zawiera listę:</p> <ul style="list-style-type: none"> – planowanych podstawowych projektów rewitalizacyjnych (55 projektów); – charakterystykę pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych (6 projektów oraz typy projektów); – kompleksowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w ramach instrumentu ZIT w obszarze „Śródmieście – centrum” (14 projektów); – projektów komplementarnych do projektów rewitalizacyjnych (20 projektów). <p><u>Rekomendacja MIR w ramach przyszłych prac nad GPR:</u></p> <p>Warto ujednolicić zapisy dot. charakterystyki pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. W szczegółowych przepisach ustawy o rewitalizacji możliwość zastosowania danej regulacji uzależniono od tego, czy dane przedsięwzięcie zawarte jest na liście projektów podstawowych (art. 15 ust. 1 pkt 5 lit a) czy uzupełniających (art. 15 ust. 1 pkt 5 lit b).</p> <p><i>/Rozdział 6 Projekty rewitalizacyjne/</i></p>
7.	Program rewitalizacji / Gminny Program Rewitalizacji zawiera opis mechanizmów zapewnienia komplementarności i integrowania kierunków działań oraz przedsięwzięć	Tak		<p>Program wskazuje i opisuje mechanizmy zapewnienia komplementarności: przestrzennej, problemowej, w stosunku do działań różnych podmiotów, w stosunku do źródeł finansowania działań, międzyokresowej. Komplementarność i integrowanie zostało wskazane na poziomie kierunków działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych.</p> <p>Jednym z zastosowanych mechanizmów są zasady planowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych – różniące projekty ogólnomiejskie, preferujące mieszkańców obszaru rewitalizacji ale obejmujące również osoby spoza</p>

	rewitalizacyjnych.			„Śródmieścia”, będące uzupełnieniem działań dedykowanych obszarowi rewitalizacji i tym samym kwalifikowane do wykazu projektów komplementarnych. Przedstawiono także schematy komplementarności przedsięwzięć. <i>/Rozdział 8 Mechanizmy zapewnienia komplementarności/</i>
8.	Program rewitalizacji zawiera indykatywne ramy finansowe dla przedsięwzięć rewitalizacyjnych. / Gminny Program Rewitalizacji wskazuje szacunkowe ramy finansowe realizacji programu.	Tak		W LPR zawarto szacunkowe ramy finansowe programu z uwzględnieniem podziału na źródła finansowania. <i>/Rozdział 7 Plan finansowy/</i>
9.	Program rewitalizacji / Gminny Program Rewitalizacji zawiera opis mechanizmów włączenia różnych grup interesariuszy w proces rewitalizacji	Tak		Program wskazuje interesariuszy rewitalizacji, chociaż katalog interesariuszy zapisano w sposób otwarty. Program wskazuje narzędzia partycypacji oraz opisuje sposób zaangażowania interesariuszy na każdym etapie realizacji programu, tj. diagnozowaniu, programowaniu, wdrażaniu i monitorowaniu. Program jest ukierunkowany na dojrzałe formy partycypacji, tj. oprócz informowania i konsultacji społecznych wskazuje na zastosowanie innych zaawansowanych metod partycypacji – realizowanych m.in. w ramach projektu „Nowe Śródmieście Ełku – wzór na rewitalizację”, w którym m.in. zostaną wypracowane najlepsze metody włączania społeczności, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych i innych grup w proces rewitalizacji. W ramach projektu przeprowadzono liczne działania partycypacyjne, których efektem jest uzupełnienie i aktualizacja <i>Programu Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023</i> a także stworzenie koncepcji przestrzennego zagospodarowania obszaru rewitalizacji. Jako organ społeczny wspierający proces rewitalizacji ma zostać utworzone Forum Rewitalizacji – twór nieformalny, składający się z najbardziej zaangażowanych i aktywnych uczestników procesu konsultacji społecznych, prowadzonych w ramach projektu. <i>/Rozdział 9 Partycypacja społeczna/</i>
10.	Program rewitalizacji zawiera opis systemu realizacji (wdrażania) programu. / Gminny Program Rewitalizacji zawiera opis struktury zarządzania realizacją programu.	Tak		Program rewitalizacji wskazuje ustalenia co do przyjętego systemu zarządzania programem, w tym osadzenie rewitalizacji w systemie zarządzania rozwojem gminy, koordynatora działań rewitalizacyjnych. Program rewitalizacji określa sposób realizacji zasady partnerstwa w systemie zarządzania programem – Forum Rewitalizacji. <i>/Rozdział 10 System wdrażania/</i>
11.	Program rewitalizacji / Gminny Program Rewitalizacji zawiera opis systemu monitoringu, oceny	Tak		System monitoringu został określony w odniesieniu do celów rewitalizacji i obejmuje system kwantyfikowalnych i mierzalnych wskaźników, niemniej część wskaźników ma charakter wskaźników produktu, co uniemożliwia zaobserwowanie zmiany sytuacji kryzysowej na OR. Program zawiera zapisy dot. ewaluacji i aktualizacji programu,

	skuteczności działań oraz wprowadzania zmian do programu.			<p>niemniej zapisy są na dużym poziomie ogólności i nie przedstawiają jednoznacznych procedur dot. ewaluacji i sposobu aktualizacji programu.</p> <p>Ponadto w odniesieniu do przeprowadzonej aktualizacji, która uwzględniła wnioski z konsultacji społecznych, niemniej zgodnie z obowiązującymi zapisami programu rewitalizacji, wprowadzanie kolejnych projektów i przedsięwzięć nie powinno stanowić głównej przesłanki aktualizacji zapisów programu. To wnioski z oceny programu (analiza corocznych sprawozdań, wnioski z ewaluacji) wskazywać mają na potrzebę zmiany programu.</p> <p><u>Rekomendacja MIR w ramach przyszłych prac nad GPR:</u></p> <p>Warto dopracować system monitorowania i oceny GPR z uwzględnieniem powyższych zapisów.</p> <p><i>/Rozdział 11 system monitoringu i aktualizacji/</i></p>
12.	Gminny Program Rewitalizacji określa niezbędne zmiany w uchwałach rady gminy z zakresu mieszkaniowego zasobu gminy związane z realizacją programu.			Nie dotyczy
13.	Gminny Program Rewitalizacji wskazuje czy na obszarze rewitalizacji zostanie utworzona Specjalna Strefa Rewitalizacji.			Nie dotyczy
14.	Gminny Program Rewitalizacji zawiera wskazanie realizacji programu w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego.			Nie dotyczy
15.	Gminny Program Rewitalizacji zawiera załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji.			Nie dotyczy

II Szczegółowe kryteria dotyczące diagnozy gminy ³ stanowiącej podstawę wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji			
1.	Diagnoza wskazuje podział gminy na jednostki struktury wewnętrznej (np. jednostki urbanistyczne, GRID) podlegające analizie.	Tak	<p>Na potrzeby analizy obszar miasta podzielono na jednostki podlegające badaniu przy założeniu, że obejmują one tylko tereny zamieszkałe oraz w oparciu o funkcjonujące podziały urbanistyczne, bazujące na utrwalonych związkach przestrzennych, funkcjonalnych i społeczno-ekonomicznych. Wstępnie zidentyfikowano 20 obszarów, lecz mała liczba mieszkańców obszaru Przemysłowego (31 osób) i typowo gospodarczy charakter tej części miasta (tereny strefy ekonomicznej) powodują, że przeprowadzenie analizy dla tego obszaru było niezasadne. W związku z tym diagnozie poddano 19 obszarów o łącznej powierzchni 882,36 ha (41,92% powierzchni Ełku), zamieszkałych przez 58 747 osób (99,95% ludności Miasta).</p> <p><u>Rekomendacja MIR w ramach przyszłych prac nad GPR:</u></p> <p>Sposób podziału miasta na jednostki podlegające badaniu ma przełożenie na granice obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, stąd należy dokonać szczególnej staranności na tym etapie przygotowania diagnozy miasta w celu wyznaczenia OZ i OR.</p> <p><i>/Rozdział 2 Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych w mieście Ełk/</i></p>
2.	Diagnoza gminy zawiera analizę sfery społecznej.	Tak	<p>Diagnoza zawiera analizę zjawisk społecznych: demografia, bezrobocie, ubóstwo, bezpieczeństwo, zdrowie, uczestnictwo w życiu społecznym.</p> <p><u>Rekomendacja MIR w ramach przyszłych prac nad GPR:</u></p> <p>Zaleca się skorzystanie z większej palety wskaźników w celu zdefiniowania sytuacji i zjawisk kryzysowych dot. uczestnictwa w życiu społecznym (obecnie wykorzystano tylko wskaźnik odnoszący się do frekwencji wyborczej).</p> <p><i>/Rozdział 2 Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych w mieście Ełk/</i></p>
3.	Diagnoza gminy zawiera analizę sfery gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej.	Tak	<p>Diagnoza opiera się na analizie poszczególnych sfer i zjawisk:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sfera gospodarcza – wskaźnik: Osoby prowadzące działalność gospodarczą na 100 mieszkańców; – sfera środowiskowa – sieć ciepła i tereny zielone; – sfera przestrzenno-funkcjonalna – strefy podziału strukturalnego Ełku, obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, układ transportowy, liczba wypadków drogowych, komunikacja publiczna, dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej – sfera techniczna – zasoby mieszkaniowe, zabytki. <p><u>Rekomendacja MIR w ramach przyszłych prac nad GPR:</u></p>

³ W przypadku Gminnego Programu Rewitalizacji diagnoza gminy oraz mapa ze wskazaniem granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji stanowią załączniki do wniosku o wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Mapa ze wskazaniem granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji stanowi także załącznik do uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

				<p>Zaleca się skorzystanie z większej palety wskaźników w celu analizy sfery gospodarczej – obecnie wykorzystano tylko jeden wskaźnik.</p> <p><i>/Rozdział 2 Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych w mieście Ełk/</i></p>
4.	Diagnoza gminy pozwala na wskazanie delimitacji obszaru zdegradowanego.	Tak		<p>Obszar zdegradowany został wskazany na podstawie analizy kilkustopniowej. W sferze społecznej najpierw wyznaczono obszary występowania negatywnych zjawisk w poszczególnych podgrupach (demografia, bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, poziom edukacji, poziom uczestnictwa w życiu społecznym, zdrowie), a następnie podgrupy przedstawiono na jednej tabeli i mapie zbiorczej w celu wskazania obszaru kumulacji negatywnych zjawisk społecznych. Kolejnym krokiem było wskazanie występowania negatywnych zjawisk w sferach innych niż społeczna.</p> <p>Jako OZ wskazano: Zatorze I, Zatorze II, Centrum I, Centrum II, Grunwaldzkie, Szyba.</p> <p><i>/Rozdział 3 Wyznaczenie obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji/</i></p>
5.	Na podstawie przeprowadzonej diagnozy wyznaczono obszar rewitalizacji.	Tak		<p>Jako obszar rewitalizacji wskazano obszar nazwany „Śródmieście”. W jego skład wchodzi obszary Centrum I i Centrum II poszerzone o zabudowania przy ul. Piłsudskiego oraz tereny Ełckiej Kolei Wąskotorowej i tereny zielone nad rzeką Ełk. Dodatkowo w ramach OR wskazano obszar priorytetowy – Obszar „Śródmieście-centrum” wyznaczony do rewitalizacji w ramach ZIT (Priorytet inwestycyjny 9b).</p> <p><u>Rekomendacja MIR w ramach przyszłych prac nad GPR:</u></p> <p>Należy jednoznacznie wskazywać obszar rewitalizacji leżący w granicach obszaru zdegradowanego, OR może być podzielony na podobszary – co ma przełożenie na zapisy GPR oraz narzędzia ustawowe, tj. SSR. Nie można natomiast w ramach obszaru rewitalizacji dokonywać dodatkowych podziałów służących zastosowaniu specjalnych rozwiązań.</p> <p>Do obszaru rewitalizacji nie można włączać terenów nieleżących w granicach obszaru zdegradowanego za wyjątkiem terenów przemysłowych, pokolejowych, powojkowych (art. 10 ustawy o rewitalizacji).</p> <p><i>/Rozdział 3 Wyznaczenie obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji, Rozdział 4 Obszar wyznaczony do rewitalizacji w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT)/</i></p>
6.	Przeprowadzono konsultacje społeczne w odniesieniu do uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji (dotyczy Gminnego Programu Rewitalizacji).			Nie dotyczy

Słowniczek: OZ – Obszar Zdegradowany, OR – Obszar Rewitalizacji, PR – Program Rewitalizacji